

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Dr. Josip Poklukar †

rne zastave, viseče iznad deželnih poslopij, rotovža in čitalnice naznanjajo nam tužno vest, da nam je zopet oplakovati izgubo vrlega moža, rodoljuba odličnjaka. — Preteklo noč umrl je po daljši bolezni gospod **dr. Josip Poklukar**, deželni glavar, deželni in državni poslanec, predsednik trgovski in obrtniški zbornici, vitez reda železne krone III. vrste, predsednik pogozdovalni komisiji za Kras itd., v 55. letu dobe svoje.

Dasi se je že dlje časa vedelo, da pokojnik boleha za neozdravljivo boleznijo in da so dnevi življenju njegovemu šteti, je vendar smrt njegova najglobeje pretresla vsacega, kdor ga je poznal in čujejo se povsod glasovi najodkritosrčnejega sožalja, kajti pokojnik bil je mož v besede polnem pomenu, užival je izredno zaupanje in spoštovanje v vseh strankah, imel mnogo ugleda celo v visokih krogih in zaradi svojih duševnih vrlin in zaradi svojega koncilijantnega postopanja bil za deželnega glavarja pravi mož.

Porojen je bil pokojnik dne 7. marca 1837 v Gorjah na Gorenjskem. Šolal se je v Ljubljani, kjer je 1857 l. završil gimnazijo potem pa šel na Dunaj, kjer je po končanih juridičnih študijah postal doktor juris.

Z Dunaja vrnil se je v domovino, v belo Ljubljano in kot koncipijent ustopil v pisarno notarja Rebitscha. Poleg pisarniških poslov začel se je marljivo baviti s politikom in bil v vedni dotiki s pokojnim dr. Janezom Bleiweisom, ki ga je zelo čislal in tudi napotil, da je, zapustivši notarsko karijero, posvetil se javnemu življenju in dolgo vrsto let rojake svoje zastopal v deželnem in državnem zboru.

Kot poslanec vršil je vestno svojo dolžnost, bil poslednji čas izmej najodličnejih članov in takorekoč voditelj naše državnozbornske delegacije, ker si je s svojo mirnostjo, s svojim objektivnim presojevanjem razmer pridobil veliko simpatij v poslaniških in višjih krogih, osobito pri ministru Falkenhaynu.

Po pokojnega grofa Thurna smrti bil je imenovan deželnim glavarjem kranjskim. Za to dostojanstvo bil je izredno usposobljen po svoji lepi unanosti in po spretnosti, s katero je vodil obravnave

deželnega zbora kranjskega. Že v poslednjem zasedanju deželnega zbora pojavila se je bolezen v orjaškem njegovem telesu in kmalu je bila dognana žalostna resnica, da mu ni več pomoči.

Par mesecev trajal je boj za življenje, vedno bolj se je manjšalo upanje, ker je bolezen silovito napredovala in pretekli mesec se je že sploh znalo, da je katastrofa neizogibna in le še uprašanje časa.

Navzlic temu bil je proglašen kandidatom in mesto Ljubljansko izvolilo ga je dne 5. t. m. svojim državnoborskim poslancem. S tem mandatom hoteli so volilci še jedenkrat počastiti na smrt bolnega moža, olajšati mu boleost in pokazati mu svoje zaupanje in spoštovanje. Izvestno bila je ta izvolitev jako lepa, ganljiva odlika za pokojnika, zadnja ovacija, katero je še doživel.

Razven političkega bilo bi omeniti še njegovo zasebno življenje. Bil je uzoren soprog in oče, na svojem lepem posestvu na Dobravi pri Ljubljani bavil se je s posebnim veseljem s poljedelstvom in bil tamošnjim posestnikom posnemaaja vreden vzgled. Sploh se je za svoje Dobravske sosede zelo zanimal in se pri mnogi priliki zanje potegnil.

Pokojnega Poklukarja bodemo močno pogrešali vsi, ker je baš on bil mož, ki je nekako posredoval mej strankami in ker je položaj tak, da bodemo še marsikdaj čutili ta nedostatek. On bil je mož, ki bi bil pri marsikateri priliki ugledil nasprostva in s prijazno a tehtno besedo in dobrim svetom pomiril duhove, kajti njega čislali smo vsi, dasi se včasih nismo povsem strinjali z njegovimi nazori, on sam pa je bil tudi toli ljubezniv in takten, da nikdar ni kazal mržnje in preziranja, temveč bil na vse strani jednako prijazen in kolikor možno objektivni.

Zato pa tudi ob njegovi krsti iz srca žalujemo vsi, zato tako bitko čutimo izgubo njegovo.

Lahka mu zemljica!

Večen mu bodi spomin!

LISTEK.

Naši umetniki.

I.

Ludovik Grilec.

„Svoji k svojim!“ — to prekrasno géslo slovansko, katerega ošabni naši sosedje z nadkulturnimi svojimi jeziki ne morejo niti izraziti toli kratko, točno in krepko — „svoji k svojim!“ čitam v novejši dobi često i po slovenskih novinah, zlasti ob kakšni narodni slavnosti in ob časi raznovrstnih volitev. Toda ta lepo zveneči izrek ostane večinoma le kot „pium desiderium“ na popirji, dočim se v praktičnem življenju ravnamo še vedno le po stari navadi: „saj je vsejedno: naročim li kakšno stvar pri domačinu ali pri tujci; kajti — kajti pristavimo v opravičenje svoje — v denarstvenih zadevah ne odločuje narodnost.“ —

V tem pogledu bi se pač imeli učiti baš od naših nasprotnikov; kajti oni izvajajo praktično in dosledno prepomenljivo géslo naše, katero mi deklamujemo le v trenutkih kakšnega narodnega poraza. . . .

„Svoji k svojim!“ imelo bi nam biti vodilom

pri vseh naših podjetjih, bodisi na národnem, obrtnem ali umetniškem polji. Da! baš v področji takozvanih lepih umetnostij treba je naglaševati omenjeno geslo, zlati v Slovencih, kjer je zanimanje za umetnost sploh še jako mlačno in kjer umetnikom nedostaje niti dobrohotnih naročil, kamoli potrebne reklame in prilike za razkazovanje svojih proizvodov.

Čuteč dolžnost časopisja: pospeševati poleg političkih bóreb tudi kulturni napredek naroda, namenili smo se pod gorenjim naslovom opozarjati zdaj pa zdajslovensko občinstvo na nekatere „naše umetnike“ in to v prvi vrsti slikarje, najsi žive doma ali v tujini.

Slikarjev, akademski naobrazenih, imeli smo Slovenci do nedavne dobe precejšnje številce, katero pa se je po smrti genialnih bratov Šubičev preznatno skrčilo — tembolj smo torej dolžni, zanimati se za ostale naše umetnike v tej stroki ter jih podpirati po vsej svojej možnosti.

Za danes smo izbrali umetnika, čegar ime je zapisano na čelu tega sestavka. Povod k temu nam je dala nedavna razstava dveh znamenitih potretov od njegove roke.

Gospod Ludovik Grilec, porojen v Idriji dne 25. julija l. 1851, je sin meščanskih roditeljev. Tu v rojstnem mestu je pohajal normalne šole. Ker

se je ondu skazal izredno spretnega v risauji vsprejel ga je v svojo delavnico tamkajšni cerkveni slikar g. Jurij Tavčar, pri katerem se je učil slikarstva od l. 1865. do 1870. ter mu bil potem pomočnik do l. 1872.

Želeč, izobraziti se v slikarski stroki sistematiški, napotil se je g. Grilec istega leta od Tavčarja na slikarsko akademijo na Dunaj, kjer se je vežbal do konca l. 1873.

Potem se je preselil na Reko. Tam je v dveh letih izgotovil razne slike, katerih nekatere je naročil veledušni slovenski naš mecén, gosp. Josip Gorup.

Z Reke odide naš umetnik v Gorico, kjer ostane zopet dve leti, baveč se s slikanjem portretov in drugih predmetov.

Leta 1878. je ustupil za slikarskega pomočnika pri slavnem našem Janezu Wolfu, pod katerega veččimi navodili je delal dve leti ter se priučil i slikanju al fresco, t. j. na prsni omét. Takrat mu je, na prošnjo, deželni odbor kranjski podelil podporo, s katero je šel drugič na slikarsko akademijo Dunajsko. Ondu se je uril znova od leta 1880. do l. 1884. V poslednjem letu je naslikal „Gorenjko“, študijo, katero je kupil baron Wurzbach v Ljubljani.

Iz učiteljskih krogov.

Dve politični društvi imamo Slovenci na Kranjskem, „Slovensko društvo“ in „Kat. pol. društvo“. Dolžnost vsakega izmed nas je, da si ti društvi ogleda od vseh strani, razmotriva njune nazore in težnje ter do dobrega spozna ustanovitelje in sedanje veljake. Tehtno nam je pa tudi prevdariti razmere in okoliščine, kako sta se te društvi ustanovljali? Omenimo le, da se je „Slovensko društvo“ ustanovilo le radi odpora, da škoda ne trpi slovenska stvar. Ono društvo pa, o katerem smo si pridobili trdno, nepristansko prepričanje, da deluje neumorno, nesebično in s poštenimi sredstvi v blagor naroda slovenskega, ono društvo podpirajmo po najboljši moči.

Tudi kranjsko slovensko učiteljstvo dospelo je do razpotja. Kam naj krenemo, kje dobimo prave, odkritosrčne prijatelje sedanjega ljudskega šolstva in učiteljstva, kje naše zoprnike? Sodbe ni storiti težko, vsaj že govore čini obeh društev.

Slučaj ali kali je hotel, da ste se obe društvi na svojih prvih javnih shodih pečali s šolskim vprašanjem. „Kat. pol. društvo“ — „slovensko“ mu pridjati niso hoteli sluteč, da jim bo od slučaja do slučaja poseči po liberalnih, pristnih ali po sili Nemcih, da poražijo ž njihovo pomočjo „liberalne“ rodne brate svoje — je sklepalo na prvem shodu o prošnji na gospodsko zbornico za spremeno sedanjih šolskih zakonov v zmislu avstrijskih škofov. Preverjen sem, da ni učitelja v mili nam Sloveniji, da bi želel takih postav, da bi hrepenel po jarmu polupreteklega časa, da ne govorim ob osodepolnih nasledkih za slovenski narod, osobito na periferiji, vsled take postave. Da je pri omenjenem shodu gospoda „Kat. pol. društva“ udrihala z loparjem po sedanji šoli, nam je še dobro v spomin.

Vse drugače je nastopilo „Slovensko društvo.“ Tudi tu je na prvem shodu pri razgovoru o državnozborni volitvah spregovoril gosp. dr. Ivan Tavčar o sedanji šolski postavi. Trdil je po vsej pravici, da šolsko vprašanje v Slovencih na Kranjskem ni tako pereče, kakor upije gospoda pri „Kat. pol. društvu“, ker imamo itak versko šolo — kar gospoda „Kat. pol. društva“ baš dobro ve, njej je le za gospodstvo v šoli — izvrstni pa so naši učitelji in postali so faktor, katerega nikakor prezirati ne smemo in ne moremo pri prosveti slovenskega naroda. Nikdar ne bomo pustili, da bi se jim naložilo kako neznosno breme! — Sodrug dragi, si le že čul jednake besede iz ust klerikalne gospode? Nam li ne prizadeva njihovo glasilo brco pri vsakojaki priložnosti ter nas stavi celo za občinske sluge?! In če si bil še do zdaj Herkul na razpotji, ti li niso razjasnile položaja baš končane državnozbornske volitve? Okleni se zdaj „Slovenskega društva“, ondi najdeš naše prijatelje! Učiteljstvo slovensko! pristopimo vsi, vsi k društvu, delujmo v njegovem zmislu mej narodom slovenskim! Če ima „Kat. pol. društvo“ oporo v vsakem farovži, pri vsem slovenskem učiteljstvu pa naj jo najde „Slovensko društvo“!

V to ime delujmo neumorno in lahko smo si svesti hvale naroda slovenskega!

Zaveden učitelj.

O dolenski železnici

(Dalje.)

Jednako piškavi so dokazi zoper dohodnost dolenskih železnic. Gori navedeni državni zakon ter tudi zakonov načrt, ki ga je ukrenil slavni deželni zbor, držita se številke, ki se je v računu dohodnosti postavila na podlagi natančnih poizvedeb kot dozdeven čist dohodek in kateri se je, kar je dobro pomniti, brez dohodkov od prometa s premogom, gradivom, rudami i. t. d. — cenil na 275.000 gld. vsako leto. Občinam prosilkam pa se zdi prav, znižati čisti dohodek, in sicer s tako zvanim zasebnim premogom in vsem drugim prometom vred, na malo vsoto 18.650 gld. Ako bi ta uprav velikanski razložek le nekoliko bil utemeljen, ne bilo bi seveda nikakor odobriti sklenjenega deželnega poročstva, pa tudi dolenska železnica, ki se je nad 25 let tako zelo zahtevala, bila bi do cela pokopana.

Ali kako umetno je peticija zavila vso stvar, da je ničevost svojega dokazovanja prikrila vsaj manj večjemu občinstvu, ki mu niso toliko znane razmere dolenske! Že nad merilom za proračun osebnega prometa se izpotika, ter navaja vse mogoče in nemogoče reči, da bi dokazala, da se je od „osebnega prometa po dolenskih železnicah nadejati najskromnejših dohodkov“. Izberčna pač ni peticija v dokazilih svojih. Le jeden vzgled! Železnični odsek kranjskega deželnega zbora primerja v poročilu svojem osobni promet po istrskih progah, da bi iz dotičnih števil o njih dohodkih dokazal, da je nadejati se po 700 gld. dohodka od kilometra pri dolenskih železnicah. Primere z istrsko železnico, ki je na pr. leta 1884. imela od osebnega prometa na kilometer 737.47 gld. dohodka, gotovo ni vzgledna, vendar jo pobija peticija, češ, „istrska železnica je glavna železnica in ima zatorej velik prevozni promet.“ Pomniti je, da se je železnični odsek pri svoji primeri nalašč oziral samo na opravilna leta do 1887. l., ker se je tedaj prometu izročila proga Hrpelje-Trst, ki jo je seveda treba meriti z drugim merilom, na katero so tudi dohodki istrske proge uplivali jako ugodno.

Ob takih nazorih se pač ni čuditi, da peticija tudi z drugimi statističnimi podatki ravna lahko miselno. Tako našteva prebivalstva po tistih okrajih, ki bodo zalagali dolenski železnici, prav natančno 126.515 ljudi, pa poudarja celo, da so „zelo liberalno računili“. Poročilo železničnega odseka jih ceni na 200.000 duš. Ta razložek pa je lahko razvideti. V peticiji je namreč ves primeroma imoviti sodni okraj Mokronoški, ki vsekakor spada k dolenski železnici in šteje 14.457 prebivalcev, kar izpuščen; isto tako sodni okraj Kostanjeviški (11.652 prebivalcev), dasi bode najbrže večina ondotnih ljudi vozila se po dolenski progi, dalje se kar nič ne omenja deželno stolno mesto Ljubljansko, kakor da bi Ljubljancje ne hoteli prav nič občevati z dolensko stranjo, ki jim je tako zelo važna preskrbovalka z živežem, in poslednjič se peticija ni mogla odločiti niti tistih občin v velikem sodnem okraju Ljubljanske okolice, koder pojde dolenska železnica, privzeti k nje na-

ročilnemu okolišu, kakor n. pr. občina Grosupeljska (1743 duš) ni prav nič vzeta v poštev, dasi leži tik obeh nameranih prog. S takim statističnim načinom je seveda lahko dokazati marsikaj, ali rezultati njegovi, ako se s premiselkom preudarijo, so isto tako malo trdni, kakor iz njih izvedene posledice.

Žal, da treba reči tudi o vseh drugih razpravah, s katerimi peticija pobija zmerne postavke deželne predloge, da so neresnične.

Takisto se igrača peticija s številkami v onih oddelkih, v katerih razpravlja tovarni promet, oziroma dotične postavke deželne predloge. Tudi tukaj se kaže ista „domoljubna“ namera, vso reč v nič dejati ter že zdaj dokazati absolutno nemožnost, da bi nameravani železnici donášali dobiček!

Račun o dohodnosti ceni dozdevne kosmate dohodke iz tovarnega prometa na 420.000 gld. vsako leto. To številko pobija peticija in dohodek zniža kar na polovico. Pač bi smela tudi ona pritrditi, da premog donáša izmej voznega blaga železnicam največ dohodkov. Na Dolenskem pa je obilo premoga, zlasti se nahajajo v kočevskem okraju močni skladi rjavega premoga. Glede njega se je sklenila mej državno upravo mej Trboveljsko družbo, lastnico omenjenih premogovnikov, in mej dolenskima železnicama znana pogodba, vsled katere bodo le-te dobivale letnih kosmatih dohodkov po 235.640 gld. Posebno premog, to najobilnejše izvozno blago, je trdna podloga dolenskima železnicama, brez dohodkov, ki se jih je izvestno nadejati iz njegovega prometa, koprnili bi še dolgo časa na tihoma po ujju.

Kaj pa počenja peticija? — Navedeno pogodbo omenja le prav mimogrede. Seveda, ker je ni bilo moči popolnoma zamolčati, pravi le toliko, da bode pogodbo šele skleniti. In skozi in skozi jasna in bistra razlaga odsekovega poročila, ki opozarja na to, da se prva leta vendar le in navzlic pogodbi za dobavo premoga utegne primeriti, da bode treba prispevka iz deželnega poročstva, ta popolnoma stvarna razprava se zlorabi in krivo razlaga, in peticija stika z nekaterimi medlimi in praznimi vsakdanjimi izreki ter neumestnimi klicaji okoli sklene pogodb, da bi nje korenito važnost in ž njo zajamčeno varnost, brez katere bi žela pač nikdar ne bila prevzela poročstva, kar utajila.

Ob tako vestni in nepristranski presoji dohodnosti, seveda ni čudno, če peticija kar nič ne omenja tistih tovarnih voženj, katere bodo brezdvomno nasledovale, kadar se odpro kočevska premogovišča in se začne promet s tako zvanim zasebnim premogom. Ali ker je bilo na vsak način dokazati, da železnica ne bode donášala dobička, kaj pa da potem ni bilo mesta takim preudarkom, naj bi si bili sami na sebi še toliko primerni in stvarni. Če torej peticija najvažnejši promet izmej vseh prometov, namreč premogovni, tako prezira, ni se čuditi, ko druge postavke v dohodkih preresetava na tak način, ki sili poznavalca dežele le na smeh. Tako je bilo lesa in oglja za 4004 vagonov precenjenega, peticija pa šteje le kakih 2000 vagonov tega blaga, in toliko le za pet let, potem pa bode po nje mnenji tudi ta tovarni promet naglo pojemal. (Konec prih.)

Z Dunaja je l. 1884. odpotoval v Benetke na ondoto „akademijo delle belle arti“, kjer se je učil po uzorcih nesmrtnih mojstrov stare Benečanske šole do l. 1886.

O počitnicah l. 1885. povabil ga je k sebi na dom g. Lavrič, veletržec z lesom na Rakeku. Tu je preživel šest mesecev ter izdelal devetero portretnih slik in sicer: gospoda Lavriča, njegovo g. soprogo in pa očeta njegovega; potem šestero njegovih otrok, vsakega posebej na platno z oljnatimi bojami. Slike Lavričevih otrok so bile takrat razstavljene pri g. Giontiniju v Ljubljani.

Na prigovarjanje gospe Lavričeve vrnil se je g. Grilec z Rakeka naravnost nazaj v Benetke. In ondu je v isti dobi proizvedel izvirno sliko: „Cerkve sv. Marka“ in pa posnetek Bordonejeve slike: „Prstan sv. Marka“. Prva slika je studija po motivu v notranjosti cerkve sv. Marka, takozvani „interieur“, katero je naš umetnik izdelal po prirodnem uzorci na lici mesta. Na njej se nam je pokazal veččaka v slikanji arhitekture, kakeršne mu je bilo v izobilji na porabo v svetovnoznani baziliki benečanski, v kateri, poleg stavbinske slikovitosti igra prezanljivo ulogo čarovita menjava svetlobe in sence. Kopija Bordonejeve slike, katere izvirnik se nahaja v slikarski akademiji v Benetkah, predstavlja naslednji prizor: Benečanski ribič izroča

dožeju na stopnicah pred njegovo palačo oni prstan sv. Marka, s katerim se je dože vsako leto „poročal z Adrijo“, namreč, da ga je vrgel v morje. Ta prstan, katerega je dotični ribič našel v ujeti ribi, pošilja sv. Marka dožeju v znamenje, da bode čuval Benetke pred morskimi viharji. . . Obe popisani sliki bili sta svoj čas razstavljeni v Ljubljani v prodajalnici g. Kolmana. Prvo, izvirno sliko Grilecovo kupil je g. Fran Souvan, drugo, po Bordoneju posneto pa njega brat g. Ferdo Souvan. — Poleg navedenih dveh slik je g. Grilec isto leto (1886.) v Benetkah naslikal pokrajinsko studijo „Bled“, katera je zdaj lastnina g. Ivana Hribarja v Ljubljani.

L. 1886. se je g. Ludovik Grilec preselil v Ljubljano, kjer se je nastanil v biši g. dra. Karola Bleiwesa, viteza Trsteniškega na glavnem trgu nasproti stolni cerkvi. Tukaj vse do danes izdeluje marljivi naš umetnik sliko za sliko, živeč mirno in skromno brez vsakeršnega hrupa v zavetnem ateljeji svojem. Proizvedel je v tem časi raznovrstne cerkvene in posvetne slike, zlasti portrete, izmej katerih navedemo naslednje: L. 1887. je naslikal za deželni muzej Ljubljanski portret Maksa Wiederwohla-a, potem križev pot za cerkev Novaštifta pri Ribnici, l. 1888. pa lurško Mater božjo, katero je bivši c. kr. poštni komisar

Ratolicka. Za župno cerkev v Litiji je naslikal dve cerkveni banderi: sv. Florijana in sv. Miklavža, in za ognjegasno društvo v Postojni na društveno zastavo: sv. Florijana.

Portrete, kolikor nam je znano, izvršil je g. Grilec za sedanjega bivanja svojega v Ljubljani, nastopne: G. Kocel-a, bivšega igralca gledališkega, g. Jarneja Žitnika, trgovca in g. Zadnikarja, pasarja in njegovo hčerko; na dalje g. Dragotina Hribarja; potem g. Štefana Lapajnet a nedavno umrlega župana idrijskega v dveh izvodih, nekoliko portretnih slik obiteljskih za g. Deklevo v Ljubljani; vrhu tega je narisal mnogobrojnih slik s kredo in pastelnimi bojami, in konečno je naslikal dva marljivo izdelana portreta z oljnatimi barvami na platno in sicer g. Födlerla, predstojnika „okrajne bolniške blagajne“ v Ljubljani, in g. Antona Bezenška, bolgarskega profesorja v Plovdivu. Ti poslednji sliki bili sta nedavno razstavljeni in sicer: prva pri gosp. Kolmanu, druga pri g. Giontiniju.

Kakor smo videli, g. Grilec je več vsaki vrsti modernega slikarstva; bodisi v proizvajanju takoimenovanih žanrskih slik, ter cerkveno-nabožnih prizorov, kakor i v posnemanju pokrajinskih motivov, zlasti pa je specialist v slikanji človeških portretov, v kateri stroki se je popel na vsega pri-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. marca.

Državnozbornske volitve.

Včeranje volitve v kmetijskih občinah dalmatinskih in pa ožje volitve v Pragi prinesle so nekaj novih slovanskih poslancev, položaja pa ne spreminijo prav nič, ker so se vršile brez protivstva in je uspeh že naprej znan. V prvi deželi voljeni so gogotovo od hrvatske stranke postavljeni kandidati, pri drugih pa mladočeški, ker so se Staročeši odpoveali, Nemci pa menda volili neso. Izid naznamo v telegramih.

Dogovori grofa Taaffe

Z voditelji posamičnih strank, kakor kaže, neso še imeli dozdej pozitivnega uspeha. Z voditeljema levice, Plenerjem in Chlumeckym, se dozdej še ni doseglo sporazumljenja. Grof Taaffe ne kaže nikakor volje, da bi se levici preveč zavezal in se nadeja na večino od slučaja do slučaja. Levičarski organi seveda nikakor neso zadovoljni, da se ministerski predsednik ne vrže levici kar na milost in nemilost v naročaj, temveč hoče raje počakati, kako se bode stvar razvila sama ob sebi. Kaže se, da levičarsko žito vendar menda ne bode še tako hitro dozorelo, kakor so se nadejali nekateri.

O bodoči večini državnega zbora

Izraža se organ štajerskih konservativcev, da bodo v državnem zboru jako zmedeni in težavni odnosi. Niti vlada niti katera stranka bode mogla staviti kak predlog na dnevni red brez bojazni, da sijajno propade, večina menjala se bode od slučaja do slučaja. Mladočeši, antisemiti in nemški nacionalci prinesli bodo gibanje v zbornico, o katerega naslednjih je zdaj še težko narediti si jasen pojem. Da bi se povrnilo nemško-liberalno gospodstvo zdi se listu neverjetno.

Mladočeši in fevdalno plemstvo.

Kakor se izraža glavni organ Mladočehov, „Narodni listy“ se mladočeška stranka ne protivi principijelno zvezi z fevdalnim plemstvom češkim. Vender pa pravijo, da bi imelo v tej zvezi fevdalno plemstvo, kakor v zakonu, biti žena, a ne nositi hlač. Baš staročeška stranka je fevdalcem na ljubo mnogokrat bila preveč popustljiva gledé narodovih pravic in interesov, kar je spodbudilo njeno veljavnost mej narodom.

Češka kmetijska stranka.

Nevarni simptoni nejednosti kažejo se mej češkim narodom. Še se ni pokazalo niti najmanje, kako stališče bodo zavzeli mladočeški poslanci v državnem zboru, oziroma, kateri stranki se bodo pridružili oni, ali katere stranke se bodo zbrale okolu njih in že se javlja po nekaterih listih, da vodja kmetijske stranke Stiastry prigorarja, da bi se kmetije odločili od Mladočehov, ker se tam ni nadejati, da bi dosegli kake uspehe. Osnovala naj bi se samostalna kmetijska stranka. Nadejamo se, da so ti glasovi neosnovani, kajti vsako razcepljenje bilo bi le na kvar Čehom sploh.

Poljaki in levica.

Organ poljskega kluba „Czas“ pravi, da se poljski klub sme le tedaj združiti z nemško levico, če se mu dajo garancije, da se bode ravnopravnost vseh dežel in narodov zares priznala, in da Nemci ne žele nikakoršne hegemonije. Da se o Mladočehih list ne izrazi povoljno, se nam ne zdi čudno, pri nazorih kakoršni vladajo v poljskih krogih in katerim so Mladočeši preveč panslavistični. „Przegład“ izraža se še bolj strastno proti Mladočehom.

znanja vredno stopnjo tehniške dovršenosti. Njegovi portreti, naj ti jih slika z oljnatimi ali s pastelnimi barvami, odlikujejo se z blagodejno čistostjo kolorita ter s povse naravnim in svežim inkarnatom; podobe po njem posnetih oseb, živim originalom popolnem slične, dvigajo se v kaj mehkih obrisih iznad prikladno harmonizevanega ozadja. . .

Ne da bi bili najeti ali podkupljivi, kakor so nam bili očitali pri ocenjevanju Jurija Šubica — kar je pri žalostnih gmotnih razmerah naših umetnikov pač nemogoče! — temveč vršé dolžnost naprednega novinarstva, opozarjamo s temi vrstami slovensko občinstvo na imenovanega umetnika našega, priporočujoč ga, kolikor cerkvenega slikarja razborni duhovščini, toliko i portretista-specialista vsem imovitim rodoljubom širim slovenske domovine! Vemo iz svoje skušnje, koliko tisočakov roma v inozemstvo za cerkvene slike, kateri bi se mogli privoščiti domačim umetnikom našim, in navzlic fotografiji, katera je slikarjem ročnih portretov preobčutno zmanjšala zaslužek, našel bi se i v Slovincih marsikakšen človek, kateri bi si mogel dati uvekovečiti preljudi svoj obraz s čarodejnimi bojami. In tu nam bodi vodilom géslo: „Svoji k svojim!“

Ob sinji Adriji, v postu l. 1891.

V. Holz-Kretanov.

Vnanje države.

V radikalnem klubu srbskem

se je sklenilo, kakor se poroča iz Belega grada, da se ne bode stavila nameravana interpelacija v skupščini o pismih mej kraljem Milanom in Garašaninom. Garašanin pa baje sam hoče zahtevati, da se prične sodniška preiskava o aferi Marković-Kničanin. Njegovi privrženci pa so proti temu, jednako tudi radikalci.

Ruski trgovinski muzej

bode se odprl maja meseca v Belemgradu in sicer še v večji meri, nego je bil oni v Bukureštu. Udeleževali se bodo prve trgovinske trdke iz Moskve, Peterburga, Odese, Kijeva in Nižnega Novgoroda.

Deputacijo alzaško-lotarinsko

vsprejel je nemški cesar v viteški dvoroni kraljevske palače v slovesni avdijenci. Navzočih je bilo mnogo visocih dostojastvenikov v veliki gali. Cesar je poudarjal, da mu je v zadoščenje, da se je deželni odbor v zadevi, ki je tako važna za Alzacijo in Lotaringijo, obrnil naravnost do njega. V tem vidi, da se cení njegova naklonjenost in njegovo zanimanje za razvoj teh dveh dežel. Obžaluje pa, da zdaj ne more ustreči njihovi želji, vender se nadeja, da se bodo to skoro moglo zgoditi, ter, da se bodo na zahodni meji mogle uvesti zopet olajšave v prometu. To se bode zgodilo tim preje, čim bolje, ko se bode prebivalstvo preverilo o nerazumljivosti zvez, katere vežejo ti dve deželi z Nemci.

Ponemčevanje severnega Šlezvika

vedno napreduje, kakor kažejo statistični izkazi o cerkvenem jeziku. V 57 cerkvenih občinah, kjer je do l. 1864. božja služba se opravljala v nemškem in danskem jeziku, je poslednji jezik izginil popolnoma in je zdaj izključno nemščina v rabi. Od 114 cerkvenih občin pa, kjer se do l. 1864 ni čula nemška beseda v cerkvi, se zdaj v 45 rabi nemščina in danščina, tako, da je samo še 69 občin čisto danskih. Ta sprememba se je vršila še le od l. 1885. naprej. Iz tega je razvidno, kako močno so uplivali na novo generacijo nemške šole, ker prvih 20 let ni bilo videti znatnega napredka.

Mejnardni delavski kongres

bode se sešel 31. t. m. v Parizu in bode trajal štiri dni. Posvetovalo se bode na njem o raznih vprašanjih, ki zanimajo delavske kroge n. pr. ob osnovi delavske mejnarodne federacije, o splošnem mejnarodnem štrajku v dosego osemurnega delavnega dne, o organizaciji itd. Razpravljalo se bode dalje o belgijskih in angleških predlogih gledé osemurnega delavnega dne in mejnarodne federacije.

Ruiz Zorilla,

v prognanstvu živeči vodja republičanske stranke Španjske, izrazil se je, da je pripravljen vsprejeti amnestijo in se vrniti v domovino. Stavljá pa naslednje pogoje: Da se prognani republičanski častniki vsprejmejo zopet v njih stare čine, vlada pa naj jih potem obdrži v službi ali pa upokoji. Udovam in sirotam v prognanstvu umrlih častnikov pa naj se dovoli normalna penzija.

Parnelov oklic na ameriške Irce

poudarja, da so v trenutku, ko je zmaga bila gotova, angleški politiki posegli vmes, ter začasno razdrli jedinstvo naroda. Njegova naloga je, vse gibanje zopet pripraviti v pravi tir. Gladstonov predlog za rešenje irskega vprašanja, imenuje nedostatnim in opominja Irce v Ameriki, naj mu pomagajo, da se zatre upor v stranki, ter naredi nov, morda zadnji poskus, da se z ustavnimi sredstvi doseže sloboda Ircev.

Dopisi.

Iz Novega mesta 14. marca. [Izv. dop.] (Naša učilišča. Ljudska štetev.) Zadnji Vaš dopis iz našega mesta razburil je zelo duhove; istotako, kakor je pred kratkim „Slovenec“ s svojim pretiranim poročilom o naših stanovanjih provzročil, da so se duhovi stoprav sedaj pomirili. — Razburjenost prouzročila pa je opazka v Vašem dopisu, da bi svet ostal, ako bi bile samo take ljudske šole in gimnazije, kakor se tukaj nahajati. Ta opazka je odločno preostrá, da celo nikakor utemeljena, kajti iz naših učilišč imamo mnogo prav dobrih juristov, profesorjev in zdravnikov. Seveda se veselimo, da ni gimnazija več v oskrbi preč. oo. frančiškanov, kajti vsled tega nahaja se tukaj 14 — razun jednega — oženjenih profesorjev, ki puste s svojimi rodbinami dokaj več novcev našim meščanom, nego bi to oo. frančiškani storili. Mesto, da se duhove na tak način po nepotrebnem razburja, želeti bilo bi le, da se poklicani faktorji v to zjedinijo, kako pot nastopiti, da bi posvetne ljudske učitelje semkaj dobili, kakor se je to Kamničanom posrečilo. S tem koristilo se bo našemu meščanstvu v materijalnem in društvenem oziru. Torej na delo v tem zmislu!

V Vašem cenjenem listu omenili ste ob svojem času, da smo v našem mestu 1965 prebivalcev na-

šteli. Navedli ste tudi dva uzroka, zakaj smo za 100 ljudij nazadovali od leta 1880. Toda zdi se nam, da je najvažnejši uzrok neomenjen ostal. To pa je, da se v nasproti ležeči Kandiji kolikor toliko gradi, mej tem, ko tukaj vse pri starem ostaja. Vsled tega stánuje vedno več uradniških rodbin v Kandiji, ki pa spada pod največjo kmetisko občino na Kranjskem — pod Šmihelj — Stopiško občino — dasi ju loči le reka Karka, kakor n. pr. v Ljubljani Špitalske ulice od Frančiškanskega trga — Ljubljana.

Ako bi se pa to takozvano „predmestje“ z nekaj nad 1000 prebivalci inkorporiralo z našo mestno občino, imeli bi, oziroma jih dejanski že imamo nad 3000 mestnih prebivalcev. Naših mestnih očetov čaka torej mnogo posla. Razun gradnja uradniških hiš, vodovoda, razširjenja deklishe šole v četverorazrednico imela bi vsekakor deška ljudska šola in inkorporacija Kandije v razgovor priti. K temu pa želimo mnogo uspeha!

Domače stvari.

— (Katoliško politično društvo in nemški utarji.) V včerani številki se „Slovenec“ prav nesrečno brani proti naši trditvi, da so se njegovi patroni „oziroma kat. pol. društvo“ očitno družili z nemčurji, ter konstatuje, da se „odbor kat. pol. društva“ ni družil z nobenim Nemcem ali nemčurjem itd. Saj tega mi tudi o odboru nismo trdili, rekli smo, da se je klerikalna stranka oziroma kat. pol. društvo družila z našimi najhujšimi sovražniki, in to je gola neovrgljiva resnica, katere „Slovenec“ ni ovrgel, ker je ovreči ne more. Zato prav modro molči in ne črne niti besedice o 56 Tržiških volilcih Globočnikovih in o Tržiškem kompromisu. Hic Rhodus, hic salta! Analogija mej Globočnikovo in Hribarjevo volitvijo pa je absurdna, kajti „Slovenec“ dobro ve, ali le iz perfidnosti neče vedeti, da pri ožjih volitvah se to vedno zgodi, da jedna stranka vrže svoj upliv na tehtnico za slučaj, ne da bi se zaradi tega družila s svojo nasprotnico, kakor se je to godilo pri zadnji prvotni volitvi. Naj se pere „Slovenec“ kakor hoče, črn ostane on in stranka njegova, tega madeža ne izpere si iz lica.

— (Agitacija za Ljubljanske občinske volitve) dela velike skrbi našemu klerikalnemu kolegi. Da po svoji stari navadi piše prav perfidno, temu se ni čuditi, saj je to njegovo glavno orožje. Tako trdi, da ima liberalna stranka več najetih agitatorjev, ki tekajo za pooblastili po mestu, ter da se odlikujejo z urnimi kračami posebno znani agitatorji gg. Pavšek, Perdan, Verovšek in drugi. Tako nesramno trditve moramo odločno zavrniti. Liberalna stranka, hvala Bogu, v Ljubljani ne potrebuje najetih agitatorjev, omenjeni trije narodnjaki pa so sami preveč zavedni in odločni, da jim nikakor ni treba, da bi jih kdo najemal, kakor se je to pač poskušale od nasprotne strani. Če so pa tudi urnih krač, vender dvomimo, da bi jih njih poštena agitacija mogla privedi do tja, kamor so urne krače privedle nečega ponesrečenega agitatorja nasprotne klerikalne stranke, ki se je ujel v lastno mrežo.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“ in odbor slovenskega delavskega društva „Slavec“) vabita vse svoje gospode člane in vse druge gospode pevce Ljubljanske danes zvečer ob 8. uri v redutno dvorano, kjer bode pevka skušnja za pokojnega dr. Poklukarja pogreb.

— (Sokolski „jour fixe“,) ki bi bil moral biti jutri večer, se preloži povodom žalostnega slučaja smrti deželnega glavarja dr. Poklukarja, katerega je štel tudi „Sokol“, kakor vsa druga narodna društva mej najodličnejše svoje društvenike in podpornike. K pogrebu, ki bode v četrtek popoldne ob 5. uri, snidejo se člani „Sokola“ isti dan ob 1/25. uri v spodnjih prostorih čitalnice, od koder odrinejo skupno z družimi društvi pred deželni dvorec.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 19. t. m. bode predzadnja predstava in se bode predstavljala znana igra: „Nasledki skrivnostne prisege“. Ne samo, da je to predzadnja predstava, ampak tudi, ker je zelo zanimljiva, upati je, da bode čitalnična dvorana spet polna. Sploh pa se opaža, da je mej občinstvom zanimanje za to predstavo zelo živahno.

— (Iz Trsta:) Uradni list naznanja, da je namestništvo razpustilo društvo „Confederazione

operaia Triestina*, ker je prekoračilo po pravilih določeni mu delokrog.

— (Učiteljski Tovariš.) Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v 6. številki vsebino: O zemljepisnem pouku. (Prof. Orožen.) — Podobice v abecedniku. (Stiasny.) — Narodu slovenskemu! — Knjiga Slovenska. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Književnost. — Listek. — Dopisi. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— (Redkost.) Gospod Perles v Slonovih ulicah ima že dve leti divjega petelina na svojem dvorišču. To samo ob sebi je že velika redkost. Še večja redkost pa je to, da se je ta divji petelin začel zglušati in da sedaj poje tako pravilno, kakor da bi bil v kakem smerekovem planinskem gozdu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zader 16. marca. Pri današnjih volitvah v kmetskih občinah izvoljeni so hrvatski kandidati: Dapar, Masovčić, Bulat, Perić, dr. Klaič. V Kotoru izvoljen je Srb Kvetič.

Praga 16. marca. Ožjih državnozbornih volitev se Staročehi in Nemci neso udeležili. Izvoljeni so mladočeški kandidati Blažek, Trojan Kaftan in Kaizl.

Lošinj 16. marca. Cesarica v spremstvu nadvojvodinje Valerije in nadvojvod Frana Salvatorja in Karola Štefana došla semkaj in bila oduševljeno vsprejeta.

Kalocsa 16. marca. V Faiszu so hiše pod vodo. Kacih deset hiš se je zrušilo.

Baja 16. marca. Vse ozemlje občine Bogyszlo je pod vodo.

Lisbona 17. marca. Zaradi jednega slučaja žolte groznice ukrenile so se stroge naredbe.

London 17. marca. Angleška ladija „British Peer“ trčila je na potu v Kalkuto via Trinidad s parobrodom „Bozburgh Caste“ iz Newcastlea. „Bozburgh“ se je potopil, 22 mornarjem utonilo, kapitan in jeden mornar rešena.

Washington 17. marca. Italijanski poslanik izročil Blainu protest proti pasivnosti oblastev v Novem Orleansu in pozival vlado, da čuva italijanskih podanikov življenje, katero je še vedno v nevarnosti, prouzročitelje in sokrivce krvavega umorstva pa kaznuje

Razne vesti.

* (Lep dar.) Varšavski posestnik Josip Mikucki poklonil je pred več leti svoja zemljišča nadškofjskemu ordinarijatu v Varšavi, da sezida ondu katoliško cerkev, a grofica Aleksandra Potocka podarila je zdaj v to svrhu 300 000 rubljev.

* (Mehanična roka.) Italijanski časnik „Piomontese“ poroča, da je Turinski profesor Lanzerini izumil umetno roko, katere mehanizem ne zaostaja v ničemer za naravno roko. Isti list prinaša ob enem reprodukcijo pisma, katero se je s tako roko pisalo. Lepo bi to že bilo, ako je le — res.

* (Star delavec.) V Tomsku v Sibiriji iskal je te dni neki Peter Ivanovič Zotov, star 128 let, službo kot hlapec in jo tudi dobil.

* (Čudna hranilnica.) Blizu Inomosta je našel te dni mlad dečko v skalovji skrito hranilno pušico z vsebino 2000 gld. Nesel jo je na policijo kjer se je kmalu oglasil tudi lastnik, kateri je bil pušico v skalovji skrjal, ker se mu doma ni videlo varno dóvelj.

* (Menica na skriljni ploščici.) Od ogerškega žida izposodil si je bil nekdo 50 gld. ter mu

dal za to menico, pisano na skriljno ploščico. Žid je tožil in sedaj je razsodilo najvišje sodišče v Budimpešti da je menica veljavna, ter da mora akceptant plačati tožnih stroškov skoro 200 gld. Plemeniti Madjar je hotel žida opehariti in je prišel sam v „šlamas!“

* (Solnat sneg.) V mestu Utah v severni Ameriki, kjer je glavno taborišče zloglasnih Mormonov, zapal je bil začetkom meseca februarja sneg, a ko je skopnel, bila je zemlja pokrita za 2 prsta s čisto, kristalizovano soljo.

* (27 let v postelji.) John Bond, imovit mur iz Mičela v severni Ameriki, zaklel se je v jezi, da ne ustane nikdar več iz postelje, in zdaj leži že res celih 27 let in je popolnoma zdrav. Kadar so volitve, nesó ga vselej v postelji na volišče. Pač čuden človek!

* (Morilčev konec.) V mestu San Antonio v američanski državi Teksas sodili so po ondotni „lynch“-navadi nekega morilca Savageja. Polili so mu obleko s parafinom, jo užgali ter ga gorečega obesili.

Piccoli-jeva esenca za želodec
pospešuje in ureja s svojim razmehčujočim učinkom prebavljenje. 1 steklenica 10 kr., zaboječek z 12 stekl. gld. 1.36. 3 (81-11)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

16. marcija.

Pri **Maličih**: Bilowitzky, Allina z Dunaja. — Steiner Nu ss iz Kremsa. — Pl. Schiwitzhofen iz Gorice. — Lavrič dr. Müller iz Trsta. — Vitez Guttenberg iz Trsta. — Liebreit. — Fritzer iz Budimpešte. — Makesch iz Celja.

Pri **Stenu**: Polatzek, Meyer, Fischer, Klichueg, Krengel z Dunaja. — Rath iz Gradca. — Dolenz iz Kranja. Pohl iz Draždan. — Hönigmann s soprogo iz Kočevja. — Treven iz Idrije.

Pri **avstrijskem cesarju**: Vovk iz Dvora. Pri **južnem kolodvoru**: Rožič z Brežic. — Dr. Mütz, Mieres z Dunaja. — Wassermann, Wagner iz Trsta.

Zahvala.

Slavna „Kmetška posojilnica na Vrhniki“ blagovolila je dne 14. t. m. od čistega dobička v letu 1890. 30 gld. za tukajšnjo ubožno šolsko mladino podariti.

Za ta blagi čin si šteje podpisani krajni šolski svet v najprijetnejšo dolžnost, izreči tem potom slavni posojilnici preserčno in iskreno javno zahvalo.

Krajni šolski svet na Vrhniki
dne 15. marca 1891.

Karol Kotnik,
predsednik.

V. Levstik,
šolski vodja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
16. marca	7. zjutraj.	732.8 mm.	5.2° C	sl. szh.	obl.	
	2. popol.	732.3 mm.	10.8° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	733.8 mm.	5.8° C	sl. jzh.	jasno	

Srednja temperatura 7.3°, za 4.2° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 15. marca 1890.

		Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	400,735.000 gld. (+)	396.000 gld.
Zaklad v gotovini	244,484.000 „ (+)	48.000 „
Portfelj	138,728.000 „ (+)	1,189.000 „
Lombard	20,078.000 „ (-)	1,081.000 „
Davka prosta bankovčena rezerva	53,025.000 „ (+)	62.000 „

Dunajska borza

dne 17. marca t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

		včeraj	danos
Papirna renta	gld. 92.65	—	gld. 92.45
Srebrna renta	92.50	—	92.50
Zlata renta	111. —	—	110.95
5% marcna renta	102. —	—	102. —
Akcije narodne banke	98.5 —	—	98.8 —
Kreditne akcije	310.25	—	310.40
London	115.40	—	115.30
Srebro	—	—	—
Napol.	91.5	—	91.4 1/2
C. kr. cekini	46	—	5.44
Novške marke	56.72 1/2	—	56.60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 131	gld. 75	kr.
Državne srečke iz l. 1854	100	180	—
Ogerska zlata renta 4%	105	55	—
Ogerska papirna renta 5%	101	50	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 120	75	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	113	25	—
Kreditne srečke	100 gld. 185	—	—
Rudolfove srečke	10	20	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	168	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	—	—

Deželni odbor kranjski naznanja pretužno vest, da je

deželni glavar vojvodine Kranjske

preblagorodni gospod

dr. Josip Poklukar

vitez reda železne krone III. vrste, predsednik kranjski trgovski in obrtni zbornici predsednik pogozdovalni komisiji za Kras, državni poslanec i. t. d. i. t. d.

danes ob 1 uri po noči, 54 let star, previden s svetimi zakramenti, po dolgotrajnem bolehanju umrl.

Pogreb bode v četrtek dne 19. t. m., ob 5. uri popoldne, iz deželnega dvorca, Gospodske ulice št. 2.

Sveta maša za pokojnega bode v petek dne 20. t. m. ob 10. uri dopoldne v stolni cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 17. marcija 1891.

(219)

Brzovozni parobrodi iz BREMENA v AMERIKO.

Opozarjamo vse potnike, kateri nameravajo peljati se v Ameriko z našimi brzovoznimi parobrodi, da na Dunaji nemamo urada za prodajanje vozovnic. Vsakdo, ki prodaja na Dunaji vozovnice za brzovozne parobrode **Bremenske**, je slepar. Novi brzovozni parobrodi iz **Bremena v Ameriko** vozijo le 8 dnij. Vozovnice prodajajo se samo v Bremenu. Potniki kupijo naj na Dunaji le železniške vozovnice **do Bremena**. Ne kupujte od Dunajskih sleparjev vozovnic za parobrode.

V Bremenu, marca meseca 1891.

(210-1)

Severonemški Lloyd